

Xemeneia de la fàbrica Codina

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Ctra. de Manresa, 2
Emplaçament Entre carrer de Barcelona i Plaça de l'Església.
Alçada: 598

Coordenades:

Latitud: 41.84931
Longitud: 2.22751
UTM Est (X): 435873
UTM Nord (Y): 4633334

Classificació

Número de fitxa 08283 - 13
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX - XX
Any 1888-1910
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 12264-I
POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. El-4 Element aïllat específic. BCIL tipus A.
Data aprovació: dc., 20/07/2011 - 12:00
Número inventari IPAC 24377
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tona

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Marta Maragall Moreno (TRÍADE Serveis Culturals)
dv., 23/02/2024 - 14:46

Descripció

Xemeneia d'obra vista de maó, de secció circular, amb la base més ample i sense sòcol, i un fust o canal llis que s'acaba amb una corona amb motlures i decoració geomètrica. Tota l'estructura s'assenta damunt un sòcol de llambordes.

És el principal vestigi de la revolució industrial a Tona, i formava part de la fàbrica de cadires de can Codina, fundada el 1876 i que va tancar el 1975.

Observacions:

La construcció de les xemeneies exigia un nombre mínim de cinc treballadors, que podia variar en funció de les dimensions. De mitjana, una xemeneia feia entre 25 i 30 metres d'alçada, i es treballava en diferents nivells: a la part superior, amb el treball de la cornisa i el coronament que rematava l'obra; aquells que a una altura mitjana anaven subministrant material, i a nivell de base, els obrers que preparaven morter i elevaven materials cap amunt.

Les xemeneies estaven estretament lligades a les fàbriques, i a les infraestructures industrials, i alhora pertanyien a un nou paisatge sorgit entre finals del segle XIX i XX degut a la industrialització. Aquest procés però va arribar més tard a Tona, a les primeres dècades del segle XX, i de fet el gran creixement industrial al municipi no va arribar fins als anys 50 del mateix segle (PLADEVALL, A., 1990, p. 447).

Història

La xemeneia s'ubicava al costat de l'antiga fàbrica Codina que fabricava cadires corbades, i que juntament amb la fàbrica tèxtil Estabanell varen conformar l'incipient paisatge industrial de Tona, sobretot a la primera meitat del segle XX.

Pere Codina i Riera (1843-1913) va fundar la fàbrica l'any 1876 essent una de les primeres d'aquesta tipologia a Espanya. Can Codina va tancar el 1975, i anys més tard l'Ajuntament adquirí el solar. El 1991 s'enderrocà el que quedava de l'edificació per construir-hi uns pisos tutelats.

Bibliografia

CATEURA I VALLS, Xavi. (2015) "La fàbrica de cadires Guàrdia de Tona i La Corbadora d'Arbúcies", Monografies del Montseny, nº 30. Pàgines 305-337.

PLADEVALL, Amadeu. (1990) Tona. Mil cent anys d'història. Ajuntament de Tona – Eumo Editorial, pàgina 273, 284-285

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Biblioteca Caterina Figueras de Tona.](#)

Enllaços d'interès:
[Blog Muebles de Viena](#)

